

EUROPEES PARLEMENT

2004



2009

Zittingsdocument

29.4.2009

B6-0264/2009

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van de verklaringen van de Raad en de Commissie

ingediend overeenkomstig artikel 103, lid 2 van het Reglement

door Jan Marinus Wiersma, Hannes Swoboda, Adrian Severin, Marianne Mikko

namens de PSE-Fractie

over de situatie in Moldavië

Resolutie van het Europees Parlement over de situatie in Moldavië

Het Europees Parlement,

- onder verwijzing naar zijn eerdere resoluties over de situatie in Moldavië, met name zijn resolutie van 24 februari 2005,
 - gezien de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen Moldavië en de Europese Unie, die op 28 november 1994 is ondertekend en op 1 juli 1998 in werking is getreden,
 - gelet op het actieplan voor de Republiek Moldavië, dat op de zevende samenwerkingsraad EU-Moldavië op 22 februari 2005 is goedgekeurd,
 - gezien de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over het Oostelijk partnerschap (COM(2008)0823), van 3 december 2008,
 - gezien de verklaringen van het voorzitterschap namens de Europese Unie, de hoge vertegenwoordiger voor het buitenlands en veiligheidsbeleid, Javier Solana, en de Commissaris voor buitenlandse betrekkingen, mevrouw Benita Ferrero Waldner, over de situatie in Moldavië,
 - gezien de verklaring over de voorlopige bevindingen en conclusies van de internationale waarnemingsmissie bij de parlementsverkiezingen in Moldavië van 5 april 2009, alsook het rapport na de verkiezingen van het OVSE-Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten (ODIHR) over de periode 6-17 april 2009,
 - gezien het Memorandum over Moldavië van 17 april van Amnesty International over de situatie in Moldavië gedurende en na de gebeurtenissen van 7 april 2009
 - gezien het besluit van het Constitutionele Hof van Moldavië van 22 april 2009, waarin de einduitslag van de parlementsverkiezingen van 5 april 2009 geldig is verklaard,
 - gezien het verslag van de ad-hoc delegatie naar Moldavië van het Europees Parlement, die plaatsvond van 26-29 april 2009,
 - gelet op artikel 103, lid 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat in het Europese Nabuurschapsbeleid en het programma voor een Oostelijk partnerschap de Europese aspiraties van Moldavië, en het belang van Moldavië als een land met verregaande historische, culturele en economische banden met de lidstaten van de Europese Unie worden erkend,
- B. overwegende dat in het kader van dit Europese Nabuurschapsbeleid een actieplan is

vastgesteld, dat voorstellen bevat ter stimulering van politieke en institutionele hervormingen, die Moldavië in staat zullen stellen geleidelijk een plaats in te nemen in het beleid en de programma's van de EU,

- C. overwegende dat een werkelijk en evenwichtig partnerschap alleen kan ontstaan op basis van gemeenschappelijke waarden, met name ten aanzien van democratie, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten en de burgerlijke vrijheden,
- D. overwegende dat er parlementsverkiezingen hebben plaatsgevonden in Moldavië op 5 april 2009, die zijn gevolgd door een internationale waarnemingsmissie, samengesteld uit de OVSE/ODIHR en vertegenwoordigers van het Europees Parlement, de Parlementaire Vergadering van de OVSE en de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa,
- E. overwegende dat de internationale verkiezingswaarnemingsmissie in een voorlopige verklaring heeft geconcludeerd dat deze verkiezingen voldeden aan vele internationale normen en verbintenissen, maar dat er verdere verbeteringen nodig zijn om een verkiezingsproces dat vrij is van ongepaste bestuurlijke inmenging te verzekeren en het vertrouwen bij het publiek te vergroten,
- F. overwegende echter dat de oppositiepartijen en Moldavische en internationale NGO's vele onregelmatigheden hebben opgemerkt, en met name gevallen van vermeende frauduleuze stemmen die door fouten in de kieslijsten konden worden uitgebracht, aantijgingen die door de OVSE/ODIHR in een tussentijds rapport na de verkiezingen als geloofwaardig, maar beperkt in omvang zijn beoordeeld,
- G. overwegende dat na een hertelling de einduitslag van de verkiezingen op 21 april 2009 is gepubliceerd door de centrale kiescommissie en op 22 april 2009 geldig is verklaard door het Constitutionele Hof,
- H. overwegende dat de openlijke afwijzing door een deel van de Moldavische samenleving van de uitslag van de verkiezingen wijst op een fundamenteel gebrek aan vertrouwen tussen de verschillende politieke krachten in Moldavië en de noodzaak van een dialoog en een grotere aanvaarding van en verantwoordelijkheid voor het democratische proces in het land,
- I. overwegende dat duizenden mensen in de straten van Chisinau hebben geprotesteerd, en getracht hebben verschillende overheidsgebouwen te bezetten, waaronder het Moldavische parlement, en dat deze demonstraties zijn uitgelopen op gewelddadige botsingen tussen de Moldavische politie en demonstranten, waarbij drie mensen om het leven zijn gekomen, vele mensen gewond zijn geraakt en honderden mensen zijn gearresteerd,
- J. overwegende dat de Moldavische politie en veiligheidstroepen volgens verschillende rapporten met bruto geweld zijn opgetreden bij de onderdrukking van de demonstraties en de arrestatie van demonstranten, en dat volgens deze rapporten de gearresteerde demonstranten contact met familie of advocaten of elke ander vorm van steun werd ontzegd,

- K. overwegende dat de Moldavische regering Roemenië heeft beschuldigd van betrokkenheid bij de demonstraties na de verkiezingen en de Roemeense ambassadeur het land heeft uitgezet, overwegende dat de Moldavische regering tevens opnieuw de visumverplichting voor de burgers van deze EU-lidstaat heeft ingesteld,
- L. overwegende dat moet worden benadrukt dat er geen serieuze aanwijzingen of bewijzen aan het licht zijn gekomen op grond waarvan een EU-lidstaat beschuldigd zou kunnen worden van verantwoordelijkheid voor de gewelddadige gebeurtenissen van de afgelopen weken,
- M. overwegende dat de Europese Unie via haar programma voor een Oostelijk partnerschap een grotere stabiliteit, beter bestuur en economische ontwikkeling in Moldavië en in andere landen aan haar oostgrens tracht te bevorderen,
1. wijst op het belang van versterkte banden tussen de EU en Moldavië en bevestigt dat er samengewerkt moet worden om bij te dragen aan een vergroting van de stabiliteit, veiligheid en welvaart op het Europese continent en te voorkomen dat er nieuwe scheidslijnen ontstaan,
 2. benadrukt dat het voor de verdere ontwikkeling van de betrekkingen tussen Moldavië en de Europese Unie van het grootste belang is dat vóór, gedurende en na de verkiezingen wordt voldaan aan de internationale democratische normen,
 3. merkt op dat in de verklaring over de voorlopige bevindingen en conclusies de internationale verkiezingswaarnemingsmissie heeft geconcludeerd dat deze verkiezingen voldeden aan vele internationale normen en verbintenissen, maar dat er verdere verbeteringen nodig zijn om een verkiezingsproces dat vrij is van ongepaste bestuurlijke inmenging te verzekeren en het vertrouwen bij het publiek te vergroten,
 4. merkt tevens op dat de oppositiepartijen en Moldavische en internationale NGO's serieuze beschuldigingen hebben geuit over vele onregelmatigheden, en met name gevallen van vermeende frauduleuze stemmen die door fouten in de kieslijsten konden worden uitgebracht,
 5. merkt voorts op dat het Constitutionele Hof van de Republiek Moldavië de einduitslag van de verkiezingen als gepresenteerd door de centrale kiescommissie geldig heeft verklaard en dat er geen verder beroep mogelijk is tegen dit besluit van het Constitutionele Hof,
 6. benadrukt dat er een nationaal overleg moet worden opgezet met deelname van de regering en de oppositiepartijen, dat een serieuze poging moet doen om de democratische procedures en de werking van de democratische instellingen in Moldavië fundamenteel te verbeteren, en de tekortkomingen die zijn geconstateerd in de bevindingen van de internationale verkiezingswaarnemingsmissie onmiddellijk moet aanpakken,
 7. geeft uiting aan zijn diepe bezorgdheid over de gewelddadige botsingen die hebben plaatsgevonden tussen demonstranten en de Moldavische politie en ordetroepen in de

dagen na de parlementsverkiezingen;

8. veroordeelt het buitensporige geweld van de Moldavische politie bij deze demonstraties, waarbij demonstranten, journalisten en willekeurige omstanders zijn gearresteerd en in elkaar geslagen,
9. veroordeelt ten stelligste het brute geweld tegen de arrestanten in de politiebureaus gedurende de eerste dagen van hun hechtenis, veroordeelt tevens de ontzegging van contact met familie en advocaten van de arrestanten en elke andere vorm van steun aan de slachtoffers van het politiegeweld,
10. is diep verontrust over het ernstige gebrek aan respect van de Moldavische autoriteiten voor de fundamentele mensenrechten van degenen die gedurende de demonstraties zijn vastgehouden,
11. is voldaan over het feit dat nagenoeg alle mensen die gearresteerd zijn in de periode van de demonstraties nu zijn vrijgelaten, maar dringt er bij de Moldavische autoriteiten op aan tevens verdere juridische procedures tegen gearresteerden vanwege hun deelname aan de demonstraties te stoppen;
12. dringt er bij de Moldavische regering op aan een onderzoekcommissie in te stellen voor onderzoek naar de gewelddadige gebeurtenissen van 6/7 april 2009, met volledige deelname van vertegenwoordigers van de regering, de oppositie en Moldavische burgerorganisaties, en met de steun van internationale experts van de Raad van Europa;
13. dringt erop aan dat al degenen van wie de verantwoordelijkheid voor het brute geweld tegen de arrestanten komt vast te staan, voor het gerecht worden gebracht; dringt er voorts op aan dat de bevindingen van de onderzoekscommissie ook zullen leiden tot een waarachtige hervorming van het juridisch systeem en de politiemacht in Moldavië;
14. betreurt ten eerste het besluit van de Moldavische autoriteiten om de Roemeense ambassadeur het land uit te zetten en een visumverplichting in te voeren voor de burgers van deze lidstaat van de Europese Unie; dringt erop aan dat discriminatie van EU-burgers op grond van hun nationaliteit onaanvaardbaar is, en roept de Moldavische autoriteiten op de visumvrije regeling voor de Roemeense burgers te herstellen;
15. dringt er bij de Raad en de Commissie op aan tegelijkertijd een herziening van het visumbeleid van de EU ten aanzien van Moldavië aan te pakken om beter gereguleerde reisvoorzieningen mogelijk te maken; hoopt echter dat de Moldavische burgers een beter visum- en reisregeling niet zullen gebruiken om massaal hun land te verlaten, maar zich gestimuleerd voelen om actief bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van hun eigen land;
16. juicht de inspanningen die de Roemeense regering in eerste instantie heeft gedaan om kalm te reageren op de gerezen spanningen en de goede nabuurbetrekkingen tussen beide landen te herstellen; betreurt echter ten eerste de initiatieven van President Basescu om de procedures voor de Moldavische burgers die een aanvraag indienen voor het Roemeense burgerschap te versnellen, hetgeen haaks staat op de inspanningen om de

spanningen te verminderen;

17. benadrukt dat de Commissie, de Raad en de lidstaten het Europese Nabuurschapsprogramma en in het bijzonder het nieuwe programmavoor het oostelijke partnerschap ten volle moeten benutten om een grotere stabiliteit, beter bestuur en evenwichtige economische ontwikkeling in Moldavië en in de andere landen aan de oostgrens te bevorderen;
18. dringt er echter op aan dat de volledige uitvoering van democratische procedures en de goede werking van de democratische instellingen, volledige eerbiediging van de rechtstaat, de mensenrechten en de rechten van minderheden, en aanvaarding van een constructief overleg om bestaande conflicten op te lossen een prioriteit moeten vormen van de Top over het Oostelijke partnerschap van 7 mei 2009 in Praag, en ook in het algemeen een essentiële factor zijn voor een geslaagde tenuitvoerlegging van het Oostelijk partnerschapsprogramma;
19. dringt er bij de Raad en de Commissie op aan de missie van de speciale vertegenwoordiger van de EU bij de Republiek Moldavië te versterken, zowel wat inhoud als middelen betreft;
20. dringt er eens te meer op aan dat de Europese Unie alles moet doen wat in haar macht ligt om de bevolking van Moldavië een werkelijk Europese toekomst te bieden; dringt er bij alle politieke groeperingen in Moldavië en de partners van Moldavië op aan geen misbruik te maken van de huidige situatie van instabiliteit om Moldavië van het pad naar de Europese toekomst af te brengen;
21. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de parlementaire vergaderingen van de Raad van Europa en de OVSE en de regering en het parlement van Moldavië.